

vytlačila dřívější léčebné kombinace s pemetrexedem i bevacizumabem. Pro většinu nemocných se stala imunoterapie samotná či v kombinaci s chemoterapií hlavním léčebným prvoliniovým přístupem. Použití durvalumabu u pacientů s NSCLC stadia III po úspěšně zvládnuté chemo/radioterapii naopak zvýšilo tlak na realizaci skutečné konkomitance těchto dvou modalit ve prospěch pacienta. Přísná kritéria podání durvalumabu totiž apelují na zahájení radioterapie s druhým cyklem chemoterapie, což se v reálné praxi vždy nedělo.

Imunoterapie ve vyšších liniích léčby byla ve svých začátcích používána do jakéhokoliv následné linie léčby. V současnosti

je snaha ji zapojit do léčebného algoritmu co nejdříve právě pro její vyšší efektivitu. Díky těmto indikacím se v praxi nyní setkáváme s novými klinickými případy pacientů předlčených imunoterapií v 1. linii, u nichž lze v budoucnu uvažovat o jakési „rechallenge“ při progresi nemoci. Zvláště když byla efektivita check point inhibitoru v úvodu nadmíru úspěšná.

Vzhledem ke své šetrnosti a šanci na zachování dobré kvality života dává imunoterapie možnost léčit i křehké nemocné, u nichž bychom se léčby např. chemoterapií obávali či ji vůbec neindikovali. Stejně tak starší pacienti nad 70 let mohou z imunoterapie významně profitovat, a to s minimem

nežádoucích účinků v kontrastu s chemoterapií.

Závěr

Imunoterapii je třeba chápat jako jeden ze základních pilířů v léčbě karcinomu plic. Je třeba na tuto modalitu pomýšlet a nabídnout ji každému nemocnému, který je k ní indikován. S tím také souvisí apel na precizní diagnostiku a odeslání pacienta do příslušného komplexního onkologického centra (KOC) minimálně ke zvážení této léčby, nejen v první, ale i ve vyšších liniích, včetně pacientů se SCLC. Do budoucna lze očekávat zacílení imunoterapie také na skupiny nemocných v nízkém stadiu nemoci v podobě neoadjuvance/adjuvance (21, 22).

LITERATURA

- Novotvary 2018. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR; 2018: 149. Available from: <https://www.uzis.cz/res/f/008352/novotvary2018.pdf>.
- Spiro SG, Silvestri GA. One hundred years of lung cancer. *Am J Respir Crit Care Med*. 2005;172(5):523-529.
- Bratova M, Karlinova B, Skrickova et al. Non-small Cell Lung Cancer as a Chronic Disease – A Prospective Study from the Czech TULUNG Registry. *In Vivo*. 2020;34(1):369-379.
- Ramirez RA, Lu J, Thomas KEH. Quality of life for non-small cell lung cancer patients in the age of immunotherapy. *Transl Lung Cancer Res*. 2018;7(Suppl 2):S149-S152.
- Spigel DR, Faivre-Finn C, Gray JE, et al. Five-Year Survival Outcomes From the PACIFIC Trial: Durvalumab After Chemoradiotherapy in Stage III Non-Small-Cell Lung Cancer. *J Clin Oncol*. 2022;40(12):1301-1311.
- Metastatic NSCLC: ESMO Clinical Practice Guidelines for diagnosis, treatment and follow-up; 2020. Available from: <https://www.esmo.org/guidelines/guidelines-by-topic/lung-and-chest-tumours/clinical-practice-living-guidelines-metastatic-non-small-cell-lung-cancer> [cited 28.12.2022].
- Goldman JW, Dvorkin M, Chen Y, et al. CASPIAN investigators. Durvalumab, with or without tremelimumab, plus platinum-etoposide versus platinum-etoposide alone in first-line treatment of extensive-stage small-cell lung cancer (CASPIAN): updated results from a randomised, controlled, open-label, phase 3 trial. *Lancet Oncol*. 2021;22(1):51-65.
- Šťastný M, Říhová B. Únikové strategie nádorů pozornosti

- ti imunitního systému. *Klin Onkol*. 2015;28 Suppl 4:S28-37.
- Ryška A. Mutace u nádorových onemocnění. In: Bauer J, Bajčiová V, Krajsová I. *Imunologie a imunoterapie nádorů*. Praha: Mladá fronta; 2018.
- Girard N, Bar J, Garrido P, Garassino MC, et al. Treatment Characteristics and Real-World Progression-Free Survival in Patients with Unresectable Stage III NSCLC who Received Durvalumab After Chemoradiotherapy: Findings from the PACIFIC-R Study. *J Thorac Oncol*. 2022 Oct 25:S1556-0864(22)01853-6.
- Sezer A, Kilickap S, Gümüş M, et al. Cemiplimab monotherapy for first-line treatment of advanced non-small-cell lung cancer with PD-L1 of at least 50%: a multicentre, open-label, global, phase 3, randomised, controlled trial. *Lancet*. 2021;397(10274):592-604.
- Reck M, Rodríguez-Abreu D, Robinson AG, et al. KEYNOTE-024 Investigators. Pembrolizumab versus Chemotherapy for PD-L1-Positive Non-Small-Cell Lung Cancer. *N Engl J Med*. 2016;375(19):1823-1833.
- Jassem J, de Marinis F, Giaccone G, et al. Updated Overall Survival Analysis From IMpower110: Atezolizumab Versus Platinum-Based Chemotherapy in Treatment-Naive Programmed Death-Ligand 1-Selected NSCLC. *J Thorac Oncol*. 2021;16(11):1872-1882.
- Awad MM, Gadgeel SM, Borghaei H, et al. Long-Term Overall Survival From KEYNOTE-021 Cohort G: Pemetrexed and Carboplatin With or Without Pembrolizumab as First-Line Therapy for Advanced Nonsquamous NSCLC. *J Thorac On-*

- col. 2021;16(11):162-168.
- Paz-Ares L, Luft A, Vicente D, et al. KEYNOTE-407 Investigators. Pembrolizumab plus Chemotherapy for Squamous Non-Small-Cell Lung Cancer. *N Engl J Med*. 2018;379(21):2040-2051.
- Gettlinger S, Horn L, Jackman D, et al. Five-Year Follow-Up of Nivolumab in Previously Treated Advanced Non-Small-Cell Lung Cancer: Results From the CA209-003 Study. *J Clin Oncol*. 2018;36(17):1675-1684.
- Paz-Ares LG, Ramalingam SS, Ciuleanu TE, et al. First-Line Nivolumab Plus Ipilimumab in Advanced NSCLC: 4-Year Outcomes From the Randomized, Open-Label, Phase 3 CheckMate 227 Part 1 Trial. *J Thorac Oncol*. 2022;17(2):289-308.
- Gettlinger S, Horn L, Jackman D, et al. Five-Year Follow-Up of Nivolumab in Previously Treated Advanced Non-Small-Cell Lung Cancer: Results From the CA209-003 Study. *J Clin Oncol*. 2018;36(17):1675-1684.
- Mazieres J, Rittmeyer A, Gadgeel S, et al. Atezolizumab Versus Docetaxel in Pretreated Patients With NSCLC: Final Results From the Randomized Phase 2 POPLAR and Phase 3 OAK Clinical Trials. *J Thorac Oncol*. 2021;16(1):140-150.
- Forde PM, Spicer J, Lu S, et al. CheckMate 816 Investigators. Neoadjuvant Nivolumab plus Chemotherapy in Resectable Lung Cancer. *N Engl J Med*. 2022;386(21):1973-1985.
- Chaffa PA, Wistuba II, Kwiatkowski DJ, et al. Neoadjuvant atezolizumab for resectable non-small cell lung cancer: an open-label, single-arm phase II trial. *Nat Med*. 2022;28(10):2155-2161.

www.onkologiecs.cz

